

VJEROISPOVIJEST UBISTVO ZLOČIN Đ SEKSUALNA ORIJENTACIJA KRIVIČNO NETRPELJIVOST
NASILJE INCIDENT LGBTQ POVRATNICI Đ NETRPELJIVOST OŠTEĆENJE IMOVINE DJELO SKRNAVЉENJE
MOTIV NAPAD MRŽNJA SPOL MOTIV VERBALNI NAPAD SPOL SEKSUALNA
NASILJE SEKSUALNA NETRPELJIVOST PREDRASUDA MOTIV VERBALNI NAPAD ŽRTVA NETRPELJIVOST ORIJENTACIJA
INCIDENT ORIJENTACIJA LGBTQ
LGBTQ MOTIV INVALIDITET SEKSUALNA ORIJENTACIJA INCIDENT MOTIV LGBTQ
PREDRASUDA OŠTEĆENJE ROMI ZLOČIN ŽRTVA OŠTEĆENJE IMOVINE VERBALNI NAPAD
MRŽNJA IMOVINE Đ NAPAD POVRAKNICI KRIVIČNO SKRNAVЉENJE ŽRTVA
VJEROISPOVIJEST MRŽNJA ŽRTVA
NETRPELJIVOST UBISTVO NAPAD
LGBTQ VERBALNI NAPAD SEKSUALNA ORIJENTACIJA INCIDENT MOTIV INVALIDITET VJEROISPOVIJEST NASILJE
NETRPELJIVOST OŠTEĆENJE IMOVINE ŽRTVA NASILJE PREDRASUDA KRIVIČNO DJELO
ZLOČIN INCIDENT PREDRASUDA NETRPELJIVOST ZLOČIN SEKSUALNA ORIJENTACIJA
OŠTEĆENJE IMOVINE SKRNAVЉENJE NASILJE MOTIV MOTIV LGBTQ INVALIDITET ŽRTVA
KRIVIČNO DJELO MRŽNJA ŽRTVA VJEROISPOVIJEST SKRNAVЉENJE
UBISTVO ŽRTVA SEKSUALNA ORIJENTACIJA NETRPELJIVOST OŠTEĆENJE IMOVINE
ZLOČIN ŽRTVA SPOL ŽRTVA UBISTVO VERBALNI NAPAD ZLOČIN INCIDENT

Godišnji izvještaj

2016.

Asocijacija za demokratske inicijative Sarajevo

Tel. +387 33 262 415
Faks +387 33 262 416

Zmaja od Bosne 8
71 000 Sarajevo

www.adi.org.ba
snjezana@adi.org.ba

Sadržaj

Uvod	1
O nama.....	2
Realizirani projekti u 2016. godini	4
Projekat: “Trostruko A za građane – pristup informacijama, savjetima i aktivnoj pomoći”	4
Projekat: “Zajedno protiv širenja mržnje na internetu-lokalne zajednice sigurne zajednice”	6
Projekat: “Borba protiv govora mržnje i zločina iz mržnje”.....	7
Projekat: “Svojstva i značaj situacionog testiranja u procesu dokazivanja diskriminacije”	9
Partneri.....	11
Međunarodni partneri	12
Donatori	13
Finansijski izvještaj za 2016. godinu.....	14
Kontakt podaci.....	16

Uvod

Poštovana/i,

Godišnji izvještaj za 2016. godinu sadrži detaljne opise projekata i projektnih aktivnosti koje su provedene u proteklih dvanaest mjeseci.

I u 2016. godini, Asocijacija za demokratske inicijative je nastavila svoj rad u polju zaštite i promocije ljudskih prava, borbi protiv diskriminacije, borbi protiv govora mržnje i zločina iz mržnje, zagovaranju zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na nivou BiH i obezbjeđivanje pristupa besplatnoj pravnoj pomoći, zagovaranju na izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH sa svrhom uključivanja krivičnih djela počinjenih iz mržnje u Krivični zakon FBiH, kao i na zagovaranju za donošenje izmjena i dopuna Zakona o zabrani diskriminacije. U svoje projektne aktivnosti, ADI je nastojala da uključi sve građane/ke BiH, mlade ljude, učenike/ce, žene, povratnike/ce, pripadnike/ce manjina u BiH, predstavnike/ce vlasti u BiH.

Nadam se da će Vam ovaj izvještaj dati više informacija o našem radu i djelovanju na polju zaštite i promocije ljudskih prava u BiH, kao i promicanja procesa EU integracija u BiH. Kao i prethodnih godina, ADI je kroz svoje projektne aktivnosti, surađivala sa nevladinim organizacijama koje djeluju unutar BiH, kao i sa onima koje djeluju van BiH, javnim ustanovama, te poslovnim predstavnicima/cama. Ako imate prijedlog za ostvarivanje suradnje ili partnerstva, budite slobodni da nas kontaktirate.

S poštovanjem,

Asocijacija za demokratske inicijative

O nama

Asocijacija za demokratske inicijative (ADI) Sarajevo je nevladina i nestranačka organizacija osnovana 2003. godine s ciljem da obavlja posao Sekretarijata BHRN. Balkanska mreža za ljudska prava (BHRN) je regionalna mreža nevladinih organizacija koje djeluju u oblasti promocije i zaštite ljudskih prava. Iskustva i metode razvijene kroz rad BHRN-a, ADI Sarajevo je pretočila u konzistentnu formu prenosivog znanja kodificiranog tako da može biti korišteno u svim organizacijama i sredinama.

Već četrnaest godina ADI Sarajevo radi na političkom i ekonomskom razvoju, vladavini prava, promociji zaštite ljudskih prava, EU integracija u Bosni i Hercegovini kroz jačanje praksi participativne demokratije i iniciranje partnerstava između civilnog društva, državnih institucija i privatnog sektora. Jedan od posebnih ciljeva ADI-ja je podrška organizacijama civilnog društva u izgradnji njihovih institucionalnih kapaciteta i promocije njihove uloge u društvu. To radimo kroz promociju i monitoring implementacije postojećih mehanizama zaštite ljudskih prava, jačanjem praksi participativne demokratije i iniciranjem partnerstava između civilnog društva i državnih institucija.

Najaktivniji smo u oblasti sektora pravosuđa gdje smo **inicirali uspostavu Mreže pravde**, prve sektorske mreže u Bosni i Hercegovini koja danas broji **64 organizacije**. ADI je i jedna od 5 nevladinih organizacija koja je potpisala Memorandum o uspostavljanju mehanizama za praćenje i ocjenu sprovođenja Strategije za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini s **Ministarstvom pravde BiH** i do danas je izdala tri godišnja izvještaja o sprovođenju Strategije za reformu sektora pravde u BiH. ADI je također **potpisnica pisma obaveze za Forum za zajedničke politike** koje je ustanovilo MP BiH i VSTV 2013. godine. U 2013. godini smo počeli da radimo **monitoring suđenja slučajeva zločina počinjenih iz mržnje i slučajeva diskriminacije**.

U periodu 2007–2009 ADI je bila aktivno uključena u **zagovaranje za donošenje legislative kojom bi se sankcionirala diskriminacija u BiH**. U procesu donošenja **Zakona o zabrani diskriminacije** aktivno je učestvovao u davanju komentara u okviru skromnih mogućnosti koje je tada za predstavnike civilnog društva otvorilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Od 2010. godine u okviru trogodišnjeg programa za borbu protiv diskriminacije koji je bio finansiran od strane Civil Rights Defenders-a radio je na promociji Zakona o zabrani diskriminacije,

edukaciji profesionalnih udruženja i predstavnika OCD-a u BiH o primjeni zakonskih mjera koje Zakon predviđa. ADI je bila uključena u davanje **komentara na primjenu postojećeg Zakona** u 2010. godini. U okviru izvještavanja za **Univerzalni periodični pregled ispred Mreže pravde dostavio je Vijeću za ljudska prava dva izvještaja (2010 i 2014)** koji su dali **pregled preporuka za rješavanje problema diskriminacije u BiH**. U periodu 2010–2011 radio je na jačanju kapaciteta radnika u pet oblasti od kojih se jedna ticala diskriminacije radnika u oblasti radnih prava.

ADI ima izgrađena jaka partnerstva s velikim brojem institucija širom BiH i regiona. U realizaciji tekućih projektnih aktivnosti ADI se oslanja na preko 300 organizacija u BiH, nekoliko opština, Ministarstva pravde na državnom i entitetskim nivoima, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH, te Ministarstvo za civilne poslove BiH. Naši donatori su USAID, Ambasada SAD-a u BiH, Fond otvoreno društvo BiH, Evropska komisija, Civil Rights Defenders, Vlada Velike Britanije, Švicarska Vlada, Švicarska ambasada u Sarajevu, Danski centar za ljudska prava, Katalonski Ombudsman, UNDP BiH, UNDP Srbija, Britanska ambasada u BiH, Vlada Švedske, OSCE misija u Hrvatskoj i Dansko ministarstvo inostranih poslova.

Također, ADI radi na izgradnji kapaciteta organizacija civilnog društva **organizirajući treninge za organizacije civilnog društva (OCD)** s fokusom na razvoj njihovih znanja i vještina u oblasti izrade javnih politika, pisanju projektnih prijedloga, finansijskog upravljanja, strateškog planiranja, izgradnju komunikacijske strategije, organiziranje kampanja zagovaranja i javnih konsultacija. Slični treninzi organizuju se u općinama i malim firmama u cijeloj zemlji.

Realizirani projekti u 2016. godini

Projekat: "Trostruko A za građane – pristup informacijama, savjetima i aktivnoj pomoći"

Period implementacije navedenog projekta: 1/3/2015 – 30/11/2016

Projekat podržan od strane Europske komisije

Pravo na besplatnu pravnu pomoć predstavlja osnovno ljudsko pravo, te čini preduslov za uživanje drugih ljudskih prava, kao što su pravo na pravično suđenje i pravo na djelotvoran pravni lijek. Pravo na pravično suđenje je garantovano brojnim međunarodnim instrumentima o Ijudskim pravima, čija je potpisnica i Bosna i Hercegovina. Dodatno, pristup pravdi je garantovan Ustavom Bosne i Hercegovine, te predstavlja neophodan element funkcionalnog sistema vladavine prava. Pravna zaštita nije moguća bez ostvarivanja adekvatne pravne pomoći koju pružaju stručna lica. Osnovni cilj besplatne pravne pomoći je upravo uklanjanje prepreka koje onemogućavaju pristup pravdi, što se čini pružanjem pomoći onim osobama koje u suprotnom slučaju ne bi bile u mogućnosti podnijeti troškove pravnog zastupanja i pravne zaštite. Pravo na besplatnu pravnu pomoć doprinosi jačanju povjerenja javnosti na jednak pristup pravdi, kako pred domaćim, tako i pred međunarodnim sudovima.

Nakon višegodišnjeg javnog zagovaranja, kao i kroz niz ostalih raznih aktivnosti organizacija civilnog društva, Zakon o pružanju besplatne pravne pomoći je usvojen 27.10.2016. godine na nivou Bosne i Hercegovine. Pravo na besplatnu pomoć, prema ovom zakonu, imat će osobe koje primaju socijalnu pomoć, dijete u skladu s Konvencijom o pravima djeteta, osobe kojima je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljele osobe, uživaoci mirovine koja je niža od prosječne plate ostvarene na nivou BiH, osobe koje su nezaposlene i nemaju drugih redovnih primanja i prihoda, žrtve nasilja u porodici ili nasilja na osnovu pola, tražilac azila, osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, osobe u postupku protjerivanja, apatrid i žrtva trgovine ljudima. Dodatno, pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruju i osobe lošeg imovinskog stanja kada to utvrди nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći. Usvajanje Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći je od velikog značaja za

građane Bosne i Hercegovine, jer će na ovaj način biti omogućen jednak pristup sudovima svim građanima/ka, bez obzira na njihovo imovinsko stanje.

Projekat “*Trostruko A za građane: pristup informacijama, savjetima i aktivnoj pomoći*” je projekt koji se provodio u okviru partnerskog programa Evropske komisije za organizacije civilnog društva. U toku četvrte godine implementacije, projekat je obuhvatio sve zemlje Zapadnog Balkana uključujući i Tursku. Partneri u provođenju projekta su: Evropski servis za građansku akciju (ECAS), Belgija, vodeća organizacija; Nacionalno udruženje za pružanje informacija građanima (NACIS), Irska; Nacionalno udruženje kancelarija za savjetovanje građana (NACAB), Rumunija; Mreža pravnih centara (LCN), Velika Britanija; Asocijacija za demokratske inicijative (ADI), Bosna i Hercegovina; Program za građanska prava (CRP/K), Kosovo; Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM), Srbija; Centar za razvoj civilnog društva (STGM), Turska; Makedonsko udruženje mladih pravnika (MYLA), Makedonija, Centar za monitoring i istraživanje (CEMI), Crna Gora i Fond otvoreno društvo (OSFA), Albanija.

Neposredni cilj ovog projekta je bio širenje koncepta pružanja pravne pomoći građanima na prooručju Zapadnog Balkana i Turske. U okviru ovog projekta, ADI je uradila analizu prepreka s kojima se suočavaju građani koji pokušavaju da ostvare svoja prava pred sudovima i državnim organima, kao i analizu iskustava sa besplatnom pravnom pomoći kao mehanizmom koji stoji na raspolaganju onim građanima koji se u ostvarivanju svojih prava susreću sa finansijskim preprekama ili diskriminacijom.

Projekat: "Zajedno protiv širenja mržnje na internetu-lokalne zajednice sigurne zajednice"

Period implementacije navedenog projekta: 26/02/2016 – 26/09/2016

Projekat podržan od strane Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća BiH

U vrijeme rapidnog razvoja tehnologije, u kojem se broj ljudi koji ima pristup internetu broji u stotinama miliona, društvo pokušava pronaći način kako zaštiti cyber prostor od govora mržnje ne ugrožavajući jedno od osnovnih ljudskih prava – prava na slobodu izražavanja. Korisnici interneta danas dijele vijesti, fotografije ili snimke uz pomoć samo jednog klika, te na taj način informiraju milione ljudi o najnovijim dešavanjima. Kao rezultat toga, mediji svakodnevno, kao i pojedinci, koriste internet radi što bržeg informiranja javnosti. Međutim, pojedinci, iznoseći svoje komentare i stavove, nerijetko prelaze granicu dozvoljenog. U tim situacijama, pojedini portalni su riješili ovaj problem tako što u rubrici „komentari“ uklonili mogućnost njihovog postavljanja.

U zemljama Zapadnog Balkana, govor mržnje je na internetu je veoma prisutan i izražen, čemu su posebno doprinijeli ratovi iz devedesetih. Mete govora mržnje su, prije svega, pripadnici/ce drugih etničkih ili vjerskih grupa, povratnici, LGBTIQ osobe, te imigranti. Međutim, kada je u pitanju govor mržnje, važno je voditi računa o tome da li ga plasiraju organizirani pokreti ili pojedinci, s ciljem da sistematski mobilizuju istomišljenike. U tom slučaju, država kroz odgovarajuće zakone, mora reagirati.

Asocijacija za demokratske inicijative, u saradnji sa Helsinškim odborom za ljudska prava Republike Srpske, je realizovala aktivnosti u okviru projekta "Zajedno protiv širenja mržnje na internetu-lokalne zajednice sigurne zajednice". Glavni cilj projekta je da se, kroz saradnju institucija sistema i civilnog društva, preventivno djeluje na zloupotrebe i pogrešno korištenje internet prostora, te poveća sigurnost njegovih korisnika naročito populacije mladih u Bosni i Hercegovini. Projektom je predviđeno niz aktivnosti koje imaju za cilj povećati kapacitete pripadnika policije i omladinskih organizacija u četiri regije u BiH da prepoznaju, dokumentuju i postupaju po pojavama govora mržnje i drugih oblika sajber kriminala; povećavanje informisanost srednjoškolaca o posljedicama širenja govora mržnje na internetu i drugim oblicima

sajber kriminala; kreiranje, testiranje i promovisanje mehanizama za prijavu pojava govora mržnje na internetu i drugih oblika sajber kriminala te uspostavljanje neformalne mreže aktera koji će zajedno djelovati na prevenciji govora mržnje na internetu kao i drugih oblika cyber kriminala.

Projekat: "Borba protiv govora mržnje i zločina iz mržnje"

Period implementacije navedenog projekta: 01/03/2016 – 31/12/2016

Projekat podržan od strane međunarodne organizacije za zaštitu ljudskih prava Civil Rights Defenders

Zločin iz mržnje je krivično djelo motivirano netrpeljivošću i predrasudama prema određenim grupama u društvu. Žrtva može biti jedna osoba, više osoba ili imovina, koja se dovodi u vezu s grupom koja dijeli zaštićene karakteristike. Zaštićena karakteristika je temeljna ili glavna karakteristika koju dijele članovi grupe, kao što je na primjer rasa, religija, nacionalna pripadnost, jezik ili seksualna orijentacija. Pravni okvir koji reguliše pitanje iz oblasti krivičnih djela počinjenih iz mržnje, nedavno je dopunjeno, te je u najvećoj mjeri usklađen sa europskim standardima. Šest godina nakon regulacije krivičnih djela počinjenih iz mržnje krivičnim zakonima Republike Srpske i Brčko distrikta, i Federacija BiH usvojila je sličnu regulaciju u

svoj Krivični zakon u aprilu 2016. godine. Ovim izmjenama i dopunama Krivičnim zakonom FBiH krivična djela počinjena iz mržnje definisana su kao svako krivično djelo učinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjerskog uvjerenja, nacionalnog ili etničkog porijekla, jezika, invaliditeta, spola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta druge osobe. Zakonom je također predviđeno da će ovakvo postupanje uzeti kao otežavajuća okolnost ako ovim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje za kvalifikovani oblik krivičnog djela učinjenog iz mržnje.

Međutim, ova krivična djela se gotovo uopće ne procesuiraju. Neki od razloga su: nedostatak znanja i svijesti među nosiocima pravosudnih funkcija u BiH, kao i nedovoljna uključenost, monitoring i aktivizam nevladinih organizacija u ovoj oblasti. Da bi se ovaj Zakon efikasno primjenjivao u praksi, neophodna je edukacija policije, tužilaca i sudija. Kvalifikacija, procesuiranje i sankcionisanje počinilaca krivičnih djela počinjenih iz mržnje, je jako kompleksno i zahtijeva ozbiljan pristup i kontinuiran rad.

Tokom četvrte godine realizacije projekta “Borba protiv govora mržnje i zločina iz mržnje” Asocijacija za demokratske inicijative Sarajevo je nastavila rad na organizaciji edukativnih aktivnosti koje se odnose na borbu protiv zločina iz mržnje i govor mržnje. Edukativne aktivnosti su bile namijenjene povratnicima, ženama žrtvama zločina iz mržnje, novinarima, predstavnicima političkih stranaka, kao i policijskim službenicima. Pored edukativnih aktivnosti ADI je pripremila i [kratki dokumentarni film](#) koji daje odgovore na pitanja: šta je to govor mržnje i zločin iz mržnje, ko su najčešće žrtve, kako pravilno izvještavati o zločinu iz mržnje i govoru mržnje, kao i informacije o preventivnim aktivnostima koje se mogu poduzeti kako bi se adekvatno odgovorilo na zločin iz mržnje. Cilj projekta je povećanje nivoa informisanosti i svijesti javnosti po pitanju praćenja i izvještavanja o slučajevima zločina počinjenih iz mržnje, pojačavanje pritiska javnosti na lokalne vlasti, povećanje nivoa informisanosti i svijesti javnosti o razumijevanju važnosti efikasnog procesuiranja krivičnih djela i izricanja kazni za zločine počinjene iz mržnje, kao i povećanje zaštite žrtava i svjedoka prije i nakon suđenja.

Projekat: "Svojstva i značaj situacionog testiranja u procesu dokazivanja diskriminacije"

Period implementacije navedenog projekta: 01/09/2016 – 31/08/2017

Projekat podržan od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) i Fonda otvoreno društvo BiH (FOD BiH).

Diskriminacija po gotovo svim osnovama je i dalje glavni generator kršenja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Stanje u nekim područjima u proteklom je godinama i pogoršano, unatoč brojnim preporukama koje su dolazile od organizacija civilnog društva i Institucije Ombudsmana za ljudska prava u BiH za koje se očekivalo da će ih vlasti zapravo provesti. Diskriminacija je najčešće izražena prema pripadnicima/cama drugih etničkih ili vjerskih grupa, ženama, povratnicima, te LGBTIQ zajednici.

Zakon o zaštiti od diskriminacije usvojen je 2009. godine, ali se još uvijek ne primjenjuje u dovoljnoj mjeri. Iako je Zakon o zabrani diskriminacije u velikoj mjeri usaglašen sa komunitarnim pravom Europske unije i međunarodnim standardima ljudskih prava ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti kao i efikasna zaštita od diskriminacije još uvijek ne postoji. Izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije koje su donijete u julu 2016. godine u članu 15, dodati su stavovi koji uvode situaciono testiranje kao metodu u procesu dokazivanja vjerovatnosti diskriminacije, odnosno mogućnost da svjedok u postupcima za zaštitu od diskriminacije bude i osoba koja se svjesno izložila diskriminaciji kako bi provjerila

primjenu pravila o zabrani diskriminacije (član 15. stav 4). Situaciono testiranje je eksperimentalni metod, čiji je cilj da se diskriminacija utvrdi "na licu mesta". Cilj ove metode je da se na vidjelo iznesu prakse pri kojim je u uporedivoj situaciji osoba koja posjeduje određenu karakteristiku nepovoljnije tretirana u odnosu na drugu osobu koja ne posjeduje tu karakteristiku.

U periodu od septembra 2016. godine do septembra 2017. godine Asocijacija za demokratske inicijative će realizovati projekat pod nazivom "Svojstva i značaj situacionog testiranja (ST) u procesu dokazivanja diskriminacije". Glavni cilj ovog projekta je podizanje svijesti OCD-a o važnosti ST kao istraživačke metode i metode za dokazivanje diskriminacije. ST je nova metoda koja ima za cilj dokazivanje diskriminacije na licu mesta, a ova metoda se koristi i u zemljama EU, te daje dobre rezultate.

Osnovne aktivnosti projekta su: Izrada priručnika o ST za OCD, održavanje dva okrugla stola povodom prezentacije priručnika o ST i važnosti korištenja ST za OCD, održavanje tri edukativne radionice za OCD o ST, organizacija simulacije ST u kontrolisanim uslovima.

Sredstva za finansiranje navedenog projekta osigurala je Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Fond otvoreno društvo BiH (FOD BiH) u okviru četverogodišnjeg projekta „Jednakost za sve: Koalicija civilnog društva u borbi protiv diskriminacije“, s ciljem da podrži aktivnu ulogu organizacija civilnog društva u borbi protiv diskriminacije i implementacije antidiskriminacijskog zakonskog okvira u BiH, programske aktivnosti implementira Mediacentar Sarajevo u saradnji sa Centrom za društvena istraživanja Analitika, Udruženjem Prava za sve i Vaša prava BiH.

Partneri

- Biro za ljudska prava Tuzla
- Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu
- Centar za mlade KVART
- Centar za promociju civilnog društva (CPCD)
- Centri civilnih inicijativa (CCI)
- Fondacija Centar za javno pravo (CJP)
- Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj
- Infohouse
- Inicijativa mladih za ljudska prava (YIHR)
- Kantonalna privredna komora Tuzla
- Mediacentar Sarajevo
- Mreža za izgradnju mira
- Mreža pravde u Bosni i Hercegovini
- Mreža Sporazum plus
- Općina Vareš
- Općina Vitez
- Opština Bijeljina
- Pravni fakultet Bihać
- Pravni fakultet u Tuzli
- Pravosudna komisija Brčko Distrikta
- Sarajevski otvoreni centar (SOC)
- Twinning Platform
- Udruženje „Vaša prava BiH“
- Udruženje/udruga BH novinari
- UG Omladinski centar Gornji Vakuf/Uskoplje
- Vijeće mladih grada Mostara
- Vijeće za štampu u BiH

Međunarodni partneri

- Association for Democratic Initiatives Gostivar - Makedonija
- Association of Civil Society Development Centre (STGM) – Turska
- Beogradski centar za ljudska prava – Srbija
- Civil Rights Program in Kosovo (CRP/K)
- Danski institut za ljudska prava /Danish Institute for Human Rights (DIHR)
- European Citizens Action Service (ECAS) – Belgija
- Freedom House Serbia
- Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM) – Srbija
- Law Centres Network (LCN) – Velika Britanija
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (NZRCD) – Hrvatska
- National Association of Citizens Advice Bureaux (NACAB) – Rumunija
- National Association of Citizens Information Services (NACIS) – Irska

Donatori

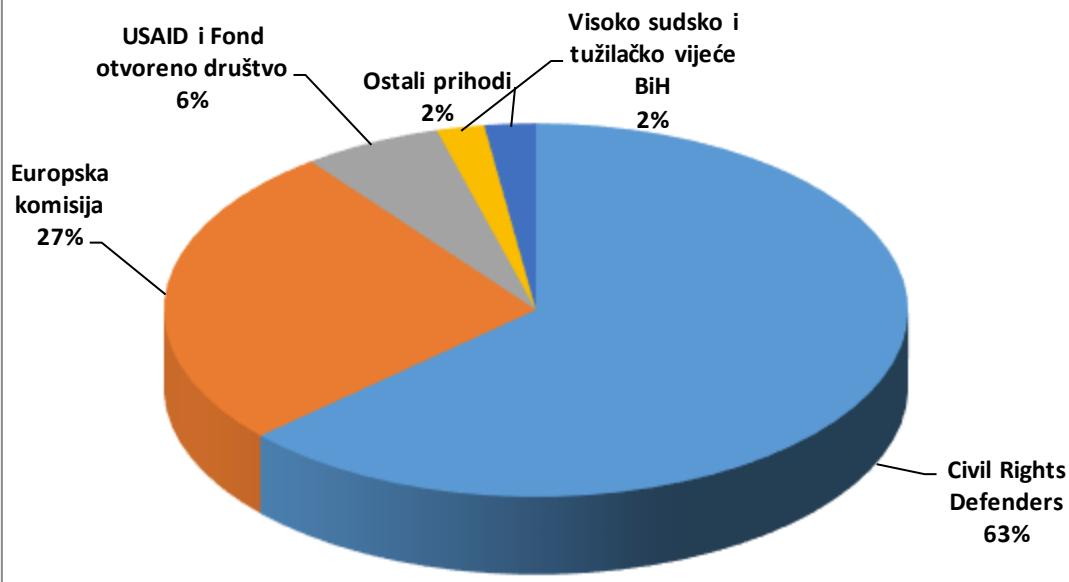
- Ministry of Foreign Affairs of Denmark (MFA)
- British Government
- USAID/JSDP
- Swiss Embassy Sarajevo
- UNDP BiH
- Catalan Ombudsman
- Canadian Embassy
- Civil Rights Defenders
- Europska komisija
- US Embassy BiH
- Fond otvoreno društvo BiH

Finansijski izvještaj za 2016. godinu

Izvori finansiranja u 2016. godini

REDNI BROJ	DONATOR	IZNOS U KM	%
1	Civil Rights Defenders	61.523	63,24%
2	Europska komisija	25.688	26,41%
3	USAID i Fond otvoreno društvo	5.880	6,04%
4	Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH	2.020	2,08%
5	Ostali prihodi	2.168	2,23%
UKUPNO		97.279	100,00%

Izvori finansiranja 2016

Bilans uspjeha za 2016. godinu

OPIS	PRETHODNA GODINA (2015)	TEKUĆA GODINA (2016)
A PRIHODI		
HUMANITARNI PRIHODI	159.839	95.111
OSTALI PRIHODI	2.005	2.168
SVEGA PRIHODI	161.844	97.279
B RASHODI		
MATERIJAL I ENERGIJA	8.997	7.100
USLUGE	104.837	63.743
PLATE	41.552	28.407
AMORTIZACIJA	-	894
PUTNI TROŠKOVI	4.328	1.662
OSTALI RASHODI	7.735	4.416
SVEGA RASHODI	167.449	106.222
C REZULTAT		
VIŠAK PRIHODA	-	-
VIŠAK RASHODA	5.605	8.943

**Snježana Ivandić
Ninković**
Direktorica
Tel. +387 33 262 415
Faks +387 33 262 416
snjezana@adi.org.ba

Božana Puljić
Tel.+387 33 262 415
Faks +387 33 262 417
bozana@adi.org.ba

Dajana Čelebić
Tel. +387 33 262 415
Faks +387 33 262 416
dajana@adi.org.ba

Kontakt podaci

Asocijacija za demokratske inicijative
Zmaja od Bosne 8
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Telefon +387 33 262 415
Faks +387 33 262 416
www.adi.org.ba

